

VILLE
MÄKIPELTO

KIEROT
MIELET

MAAILMAN OUDOIMMAT
SARJAMURHAAJAT

Helsingissä Kustannusosakeyhtiö Otava

Copyright © Ville Mäkipelto ja Kustannusosakeyhtiö Otava

ISBN 978-951-1-47724-2

OTAVA
KIRJAPAINO
Keuruu 2023

Sisällys

Tappajaklovni John Wayne Gacy	7
Shakkilautatappaja Aleksandr Pitšuškin	45
Kikattava mummi Nannie Doss	79
Arvuuttaja, Zodiac-tappaja	111
Verikreivitär Elizabeth Báthory	145
Tohtori Kuolema Harold Shipman	179
Kulttimurhaaja Adolfo Constanzo	213
Saippuamaakari Leonarda Cianciulli	247
Lopuksi	277
Lähteitä ja lisälukemista	283

**Tappajaklovni
John Wayne Gacy**

I

Nainen heräsi aamuyöllä avoimesta ikkunasta kantautuviin vaikeroviini ääniin. Äänet tunkeutuivat makuuhuoneeseen vaimeina kuuman kostean kesäilman halki. Unen vaihduttua valveeseen nainen tunnisti ne selvästi kimeiksi, jaksottaisiksi teinipojan huudoiksi.

Chicagon luoteispuolella sijaitseva Norwood Park oli tyyppillinen 1970-luvun yhdysvaltalainen keskiluokkainen lähiö, jossa ranch-tyyliset talot siististi leikattuine nurmikoineen komeilivat vieressä. Talonsa takaovesta nainen näki naapurinsa pensasaidalle, jonka takaa huudot selvästi kuuluivat. Tuskaista vaikerrusta kesti ainakin puoli tuntia ja se tuntui vain voimistuvan, mikä antoi naiselle riittävän syyn soittaa poliisille. Poliisit vierailivat pensasaidan toisella puolella naapuritalossa ja keskustelivat talon omistajan, hyvämaineisen paikallisen urakoitsijan John Wayne Gacyn kanssa. Poliisit eivät havainneet mitään tavallisuudesta poikkeavaa, minkä vuoksi asiaa ei tutkittu sen pidemmälle.

Tapauksen jälkeen muinakin öinä, useimmiten viikonloppuisin, nainen heräsi samankaltaisiin ääniin, mutta ikinä radiossa, televisiossa tai lehdissä ei ollut mainintaa, että Norwood Parkissa olisi tapahtunut mitään tavallisuudesta poikkeavaa. Kenties paikalliset nuoret sekoilivat huumekokeilujen parissa?

Muutamia kuukausia myöhemmin 11. joulukuuta 1978 teinipoika asioi illalla apteekissa Des Plainesissa, vajaan kymmenen minuutin ajomatkan päässä huutoja kuulleen naisen kotoa. Poika oli 15-vuotias Robert Piest. Hän oli lapsi, jonka viimeiseksi ajattelisi karkaavan kotoa. Rob oli koulussa kympin oppilas, kunnianhimoinen ja älykäs sekä hyvin läheinen perheensä kanssa. Siksi vanhemmilla ei käynyt mielessäkään, että Rob olisi lähtenyt livohkaan, kun häntä ei kuulunut

apteekki-reissulta kotiin. Poika oli lähtenyt apteekkiin yhdeksältä illalla ja soittanut äidilleen sieltä, että tapasi urakoitsijan, jonka kanssa keskustelee työmahdollisuudesta, ja palaa hetken kuluttua kotiin. Tuona iltana oli vieläpä määrä juhlia Robin äidin 46-vuotissyntymäpäivää, jota poika oli muun perheensä lailla odottanut. Kun poikaa ei kuulunutkaan kotiin, vanhemmat huolestuivat.

Perhe teki Robista katoamisilmoituksen. Seuraavana aamuna vanhemmat keskustelivat poliisiasemalla komisario Joseph Kozenczakin kanssa. Kozenczak vakuuttui siitä, että poika ei karkaisi kotoa vaan katoamisen taustalla on oltava jotain muuta. Etsivä alkoi seurata pojan jälkiä. Apteekin työntekijät kertoivat, että poika oli keskustellut miehen kanssa, jonka he tiesivät olevan paikallinen urakoitsija John Gacy. Tämä oli unohtanut remonttivälineitään apteekkiin ja palannut hakemaan niitä. Gacy oli kertonut pojalle palkkaavansa yritykseensä motivoituneita nuoria viiden dollarin tuntipalkalla. Ilmeisesti Rob oli kiinnostunut tarjouksesta, koska he poistuivat yhdessä paikalta.

Niinpä Des Plainesin poliisi alkoi tutkia Gacyn taustoja tarkemmin. Heille selvisi pian, että miehellä oli rikosrekisteri. Kymmenen vuotta aiemmin hänet oli tuomittu Iowassa vankeuteen sodomiasta, tarkalleen ottaen oraaliseksiin harjoittamisesta 15-vuotiaan Donald Voorhes Juniorin, iowalaisen paikallispoliitikon pojan kanssa. Gacy oli saanut teostaan kymmenen vuoden vankilatuomion, mutta istunut siitä esimerkillisen käytöksen takia vain 18 kuukautta. Sanomattakin on selvää, että tämä herätti poliisin kiinnostuksen. Päättökija Kozenczak päätti vierailta kahden kollegansa kanssa Gacyn talolla. Gacy myönsi nähneensä kaksi nuorta miestä apteekissa mutta väitti, että ei ollut tarjonnut kenellekään töitä. Gacy lupasi tulla poliisiasemalle tarkempaan kuulusteluun mutta kertoi, että ei voi tulla heti, koska hänen setänsä on kuollut. Lopulta Gacy saapuikin poliisiasemalle kuulustelua varten vasta kello 3.20 aamuyöstä. Hänen autonsa oli mudan peitossa, mitä hän selitteli onnettomuudella. Koska Kozenczak ei ollut vielä tullut töihin, Gacya pyydettiin palaamaan asemalle uudestaan samana päivänä.

Samoihin aikoihin poliisi oli saanut riittävästi syitä epäillä, että kadonnut Rob saattaisi olla Gacyn talossa. 13. joulukuuta poliisi sai ensimmäisen etsintäluvan miehen kotiin. Gacyn talosta löytyi epäilyttäviä asioita. Rikostutkijat löysivät muun muassa useita poliisimerkkejä, starttipistoolin, käsiraudat, pornoelokuvia sekä kirjoja, jotka käsittelivät pederastiaa eli aikuisen miehen ja nuoren pojan välisiä sukupuoli-suhteita. Harrastehuoneesta lähelle biljardipöytää piilotettuna löytyi iso värisevä dildo. Gacyn kodin seinillä oli karmivia kuvia surullisista klovneista.

Ensimmäisessä kotietsinnässä ei löytynyt silti mitään, mikä yhdistäisi Gacyn Robin katoamiseen. Siksi poliisit päättivät jatkaa miehen valvontaa. He tekivät sen hyvin avoimesti seuraten Gacya joka paikkaan niin, että mies varmasti huomaisi heidät. Tämä oli tietoinen psykologinen taktiikka, jolla Gacya yritettiin murtaa. Samalla tutkijat täydensivät juttua ja etsivät pienintäkin johtolankaa, joka linkittäisi Gacyn Robin katoamiseen. Kiireen tuntua tutkintaan toi, että sen aikana Des Plainesin poliiseille paljastui muitakin samankaltaisia nuorten poikien katoamisia. Pojista yksi, Charles Hattula, oli löydetty aiemmin samana vuonna hukkuneena joesta. Hattula oli työskennellyt Gacyn yrityksessä.

Joulukuun 19. päivään mennessä juttu oli edennyt huomattavasti ja poliiseilla oli tulossa oikeuskuuleminen toista etsintälupaa varten. Ei ollut tavanomaista, että samaan kotiin tehtäisiin toinen etsintä, joten poliiseilla täytyi olla sille selvät perusteet. Myös Gacy alkoi olla tyyppäntynyt seuraajiinsa. Hermostuneena hän oli päättänyt nostaa siviilikanteen häntä seuraavia poliiseja vastaan. Lopulta Gacy itse kutsui häntä seuranneet poliisit kotiinsa keskustelemaan tilanteesta. Etsivät tajusivat, että tämä oli heidän mahdollisuutensa saada tarvittavat loppusilaukset toista etsintälupaa varten. Epäillyn kotona tehtävät havainnot auttaisivat kohdentamaan etsintälupaa. Erään Gacyn työntekijän kuuleminen oli antanut viitteitä siitä, että Gacy piilottelisi kadonnutta kellarissa, joten tämän tueksi haluttiin lisänäyttöä.

Tiimiin kuului kokenut etsivä Robert Schultz, joka päätti vierailun aikana vaivihkaa tutkia paikkoja. Kun toinen etsivä hämäsi Gacya

keskustelemalla tämän kanssa, Schultz kertoi menevänsä vessaan. Schultz kierteli kuitenkin salaa ympäri taloa. Gacyn makuuhuoneessa hän huomasi Motorolan television, jonka hän tunnisti heti samanlaiseksi kuin erään toisen kadonneen nuoren pojan kotoa oli hävinnyt.

Schultz teki havaintoja ja meni sitten vessaan. Vetäessään vessanpönttöä hämäyksenä kokenut etsivä havahtui. Hänen nenäänsä kantautui haju, jonka hän tunsi hyvin. Vessan seinän alarajasta lämmityskanavasta leijaili mädäntyneen ihmisruumiin löyhyä. Talon lämmitys oli päällä ja kantoi kalman hajun mukanaan lämmityskanavan aukosta. Kaikki eivät olisi hajun lähdeä tunnistaneet, mutta kokenut Schultz luotti nenäänsä, ja niin luottivat muutkin. Jos Schultzin mielestä talon alta leijaili mädäntyneen ruumiin haju, se luultavasti piti paikkansa. Etsivän havainto olikin lopullinen niitti sille, että oikeus myönsi toisen etsintäluvan Gacyn taloon.

Jotain pahaenteistä siellä selvästi oli, mutta kukaan ei voinut olla varautunut siihen, mitä talon alta lopulta kaivettiin esiin.

Kierot mielet on kirja maailman oudoimpiin lukeutuvista sarjamurhaajista. Sarjamurhaajan määritelmästä ei ole täyttä yksimielisyyttä, mutta yleisesti sillä viitataan henkirikoksen tekijään, jolla on useita uhreja ja selvä tauko tekojensa välillä. Joissain määritelmässä edellytetään uhreja olevan kolme, mutta uusimmassa Yhdysvaltain liittovaltion poliisin FBI:n käyttämässä määritelmässä kaksi henkirikosta riittää. Jos rikollinen surmaa kerralla useamman ihmisen, sitä pidetään joukkomurhana eli se ei vielä yksinään täytä sarjamurhan määritelmää.

Hyvä uutinen on, että henkirikosten sarjoittaminen on erittäin harvinaista. Ylipäänsä väkivaltaisuus ja henkirikosten määrät ovat länsimaissa laskussa. Suomessa henkirikollisuuden määrä on 1990-luvun keskivaiheilta tähän päivään tullut koko ajan alaspäin: henkirikosten

yleisyys on laskenut viidestä alle kahteen tapaukseen 100 000:ta henkeä kohden. Sama kehityskulku on havaittu monissa muissakin teollistuneissa länsimaissa, ja se on kriminologisessa tutkimuksessa ristitty *crime drop* -ilmiöksi. Sarjamurha on siis harvinainen ääritapaus harvinaisen ilmiön sisällä. Kansainvälisten arvioiden valossa vain noin yksi prosentti kaikista henkirikoksista on sarjamurhaajien tekemiä.

Kun siis media mässäilee sarjamurhaajilla ja tässäkin kirjassa syvennymme makabeereihin tarinoihin, on hyvä pitää mielessä iso kuva. Todennäköisyys joutua sarjamurhaajan uhriksi on häviävän pieni.

Miten sarjamurhaajat eroavat muista henkirikoksen tekijöistä? Yksilötasolla eivät välttämättä mitenkään, vaikka heihin liittyy monia myyttejä. Mieleen piirtyy kuva yhteiskunnasta eristäytyneestä hirviöstä, jota kaikki kaihtavat, tai äärimmäisen älykkästä rikollisesta nerosta, joka leikittelee poliisin kanssa. Tosiasiassa sarjamurhaajat ovat moninainen porukka. Osa heistä on miehiä, osa naisia. Osa enemmän, osa vähemmän älykkäitä. Osa valkoisia, osa rodullistettuja. Osa eristäytyneitä, osa aktiivisia yhteisönsä jäseniä. Sarjamurhaajien motiiveistakin luullaan joskus, että ne liittyisivät aina seksuaalisiin tai sadistisiin mielihaluihin. Todellisuudessa tekijöiden motiivien joukossa on tavattu yhtä lailla muun muassa elämyshakuisuutta, halua hyötyä taloudellisesti, huomionhakuisuutta tai vihaa.

Vaikka yksittäistä sarjamurhaajaa ei siis välttämättä voi erottaa toisesta murhaajasta, keskimääräisiä eroja on havaittu. Verrattuna muihin henkirikoksiin sarjamurhaajien teot ovat useammin suunnitelmallisia. Tyypillinen henkirikos on spontaani ja impulsiivinen teko. Useampia henkirikoksia tekevät harjaantuvat toiminnassaan – tai ainakin kuvittelevat niin – ja tyypillisesti suunnittelevat tekojaan tarkemmin sekä fantasioivat niistä etukäteen. Kaikkein pahimmissa tapauksissa murhaamisesta tulee pakkomielteinen harrastus. Erottelu spontaanin ja suunnitelmallisen väkivallan välillä ei toki käytännössä ole selkeä, ja usein henkirikollisilla esiintyy molempia.

Sarjamurhaajilla persoonallisuushäiriöt ovat selvästi yleisempiä kuin muilla henkirikollisilla. Vaikka heillä ei olisikaan diagnoosia, sen

kriteerit täyttyvät. Persoonallisuushäiriöllä tarkoitetaan pitkäaikaista ja jäykkää kokemisen tai käyttäytymisen tapaa, joka on alkanut jo lapsuudessa tai nuoruudessa. Se ei ole ohimenevä sairaus, vaan persoonallisuushäiriössä ihmisen luonne on kehittynyt suhteellisen pysyvästi sellaiseksi, että se aiheuttaa helposti kärsimystä joko itselle tai ihmisille ympärillä. Nämä häiriöt ovat kehityksellisiä tiloja, eli niihin vaikuttaa pitkältä ajalta moni asia, geeniperimästä ja varhaisista lapsuuden kokemuksista lähtien.

Raja häiriintyneen ja normaalina pidetyn persoonallisuuden välillä on häilyvä. Esimerkiksi siinä missä jokaisella ihmisellä voi tietyissä tilanteissa esiintyä suuruuskuvitelmia, itsekeskeistä ja toisia manipuloivaa käytöstä, narsistisessa persoonallisuushäiriössä nämä luonteenpiirteet ovat syvään juurtuneita jo nuoruudesta saakka. Ne aiheuttavat kärsimystä paitsi läheisille ihmisille, myös itselle, koska ne estävät vastavuoroisten ihmissuhteiden luomisen.

Sarjamurhaajilla korostuu antisosiaalinen persoonallisuushäiriö, jolle on ominaista piittaamattomuus muista. Heillä tavataan useammin erityisesti sen äärimmäistä muotoa eli psykopatiaa. Psykopatian ydinpiirteitä ovat vuorovaikutuksen ja tunne-elämän poikkeavuudet. Psykopaatti on tunnekylmä, eli häneltä puuttuu kyky myötätuntoon, hän ei koe katumusta tai ota vastuuta teoistaan. Aivot toimivat eri tavalla. Hänen katsoessaan toisten ihmisten kärsimystä empatiaan liittyvät aivoalueet ja hermoverkostot eivät aktivoidu samalla tavalla kuin muilla, eivätkä psykopaatit opi muuttamaan käytöstään rangaistuksen tai sen uhan perusteella kuten useimmat ihmiset.

Vuorovaikutuksessa muiden ihmisten kanssa psykopaatit saattavat olla lipeviä, manipuloivia ja patologisia valehtelijoita. Sen lisäksi psykopaateilla on usein varhaisia käytöshäiriöitä ja heikko käyttäytymisen kontrolli, mikä ajaa heitä rikollisuuteen. Elämäntyylyltään psykopaatit ovat usein vastuuttomia, impulsiivisia ja kyvyttömiä asettamaan realistisia pitkän tähtäimen tavoitteita, ja heillä saattaa olla jatkuvien ärsykkeiden tarve. Psykopatia ei ole joko-tai-ilmio, vaan ihmiset asettuvat siinäkin jatkumolle, samoin kuin muilta persoonallisuuden piirteiltään.

Psykopatiaa arvioidaan tyypillisesti psykologi Robert Haren kehittelmällä *The Psychopathy Checklist Revised* -arviointimenetelmällä. Kuka tahansa voi saada tällä menetelmällä joitakin psykopaattipisteitä, mutta kun sillä mitattuja piirteitä esiintyy yhdellä yksilöllä riittävästi, voidaan puhua psykopatian raja-arvon ylitymisestä.

Häiriintyneen persoonallisuuden lisäksi sarjamurhaajien joukossa on monia ihmisiä, joilla on seksuaaliset tai sadistiset motiivit. Parafiliat eli seksuaalisen mielihyvän saaminen epätavallisesta ärsykkeestä ovat heillä tavallisempia. Usein taustalla on kehityspolku, jossa varhaisten kokemusten seurauksena seksuaalinen tyydytys ja väkivalta ovat tahattomasti kietoutuneet toisiinsa.

Miksi joistakin ihmisistä kehittyi sarjamurhaajia? Vastaus on tyypillinen psykologin vastaus: mikään yksittäinen asia ei tee ihmisestä sarjamurhaajaa, vaan taustalla on monisyinen kehityspolku. Useat biologiset, psykologiset ja sosiaaliset tekijät vaikuttavat kehitykseen jo kohdusta lähtien. Väkivallan yleisiä riskitekijöitä on havaittu monia, ja niiden kasautuessa voimakkaasti osa yksilöistä voi päätyä hurjiinkin tekoihin. Väkivallan riskitekijöitä ovat esimerkiksi aggressiolle altistavat perinnölliset tekijät, äidin päihteiden käyttö raskausaikana, aliravitsemus, ruumiillinen kuritus kasvatuksessa, varhaiset kiintymyssuhteen ongelmat, lapsuuden ja nuoruuden käytöshäiriöt, perheen heikko sosioekonominen asema, matala älykkyysosamäärä, sosiaalinen eristäytyneisyys, huono koulumenestys, väkivallan uhriksi joutuminen ja aikaisempi väkivaltaisuus.

Yleisesti ottaen voi sanoa, että sarjamurhaajilla on ennen rikoksiaan mennyt elämässä pitkällä aikavälillä pieleen niin monta asiaa kuin vain pieleen mennä voi. Kukaan ei synny sarjamurhaajaksi. Tämän kirjan tapauksissa näemme järjestään, miten mikään yksittäinen asia ei selitä väärintekoja, vaan vastoinkäymiset ja väärät valinnat toisensa jälkeen kasautuvat johtaen lopulta kamaliin tekoihin. Tähän sisältyy kuitenkin myös toivon sanoma: ihmisten elämässä on monta vaihetta, joissa oikeanlaisella tuella voidaan puuttua haitalliseen kehitykseen ja siten ennaltaehkäistä väkivaltaisuutta.

Käsittelen tässä kirjassa niin karmeita tekoja, että joidenkin mielestä aiheesta ei varmaankaan pitäisi kirjoittaa lainkaan. Viime vuosina *true crime* eli tosirikoskirjallisuus on noussut valtavaan suosioon, mikä on aiheellisesti herättänyt keskustelua genren eettisyydestä. Ajoittain todellisista rikoksista kerrottaessa rikosten tekijöitä saatetaan tulla tahattomasti nostaneeksi jonkinlaisen sankarin asemaan. Pahimmillaan tämä johtaa uhrien ja heidän läheistensä tuskan sivuuttamiseen.

Henkilökohtaisesti lähestyn aihepiiriä historioitsijan ja psykologin koulutuksen saaneena. Yksi toistuva teema omissa opinnoissani ja tutkimuksissani on ollut kiinnostus sellaista inhimillistä toimintaa ja ajattelua kohtaan, joka poikkeaa merkittävästi keskivertoihmisen toiminnasta ja ajattelusta. Outous kiehtoo minua. Mikä saa ihmisen valumaan normaalijakauman laitamille ja käyttäytymään tavalla, joka poikkeaa merkittävästi ympäröivistä tavoista ja tottumuksista? Normeista poikkeavaan ajatteluun perehtyminen on vienyt minut erilaisiin maisemiin, aina uskonnollista lahkoista ja yliluonnollisista kokemuksista harvinaisten mielen sairauksien ja räikeiden rikosten maailmoihin.

Tämän kirjan tarkoitus ei ole mässäillä ääriteoilla, vaan suunnata ymmärryksen valokeilaa ääri-ilmiöihin, jotta voisimme ottaa opiksi. Mitkä tekijät vaikuttavat siihen, että ihminen päätyy julmiin tekoihin? Mihin yksilöllisiin ja yhteiskunnallisiin asioihin meidän tulisi vaikuttaa, jotta voisimme edelleen vähentää väkivaltaa ympäriltämme? Omassa ajattelussani sympatiat ovat aina uhrien ja satutettujen puolella, ja tässäkin kirjassa haluan nostaa esille heidän ainutlaatuisia elämäntarinoitaan. Kenenkään elämän ei pitäisi päättyä ennenaikaisesti toisten ihmisten hirmutekojen takia.

Kirja rakentuu kahdeksan tapauskertomuksen ympärille. Jokainen tapaus on jaettu kolmeen eri osaan, jotka julkaistaan myös erillisinä äänikirjajaksoina. Olen valinnut kirjaan sarjamurhia, joihin liittyy poikkeuksellisen outoja piirteitä. Mukana ovat muun muassa mies, joka halusi kerryttää yhtä monta uhria kuin shakkilaudassa on ruutuja, sekä nainen, joka valmisti uhriensa ruumiista saippuaa ja leivonnaisia. Valitettavasti oli runsaudenpulaa, eli monta mielenkiintoista

sarjamurhaajaa jäi tämän kirjan ulkopuolelle. Kirjan tiedot perustuvat erilaisiin julkisiin lähteisiin, kuten luotettaviin uutisiin, julkisesti saatavilla oleviin alkuperäisasiakirjoihin, aikaisempaan kirjallisuuteen ja dokumenttielokuviin. Ammennan näkökulmia myös tutkimuksesta. Pysin kertomaan tapaukset mahdollisimman totuudenmukaisesti, vaikkakin näkökulmien valikoitumista ja virheitä tuskin voi tämänkaltaisessa kirjassa täysin välttää. Kerrontani sisältää tyyllisesti dramatisoituja kohtauksia, mutta niidenkin osalta olen tavoitellut mahdollisimman suurta todenperäisyyttä käyttämieni lähteiden sallimissa rajoissa.

Murhaajien ja väkivaltarikollisten tarinoihin syventyminen saattaa ahdistaa. Tietyllä tapaa rikollisten elämänpolkuihin tutustuminen vie meidät peilin ääreen. Näemme, että joskus raja rikoksen tekijän ja kunnan kansalaisen välillä voi olla häilyvä. Jokaisessa meistä asuu luonnonvalinnan geeneihimme kirjoittama taipumus tarpeen tulleen satuttaa toista. Jos ihminen ei tule sinuiksi itsessään asuvan pahuuden kanssa, pahuus voi pahimmillaan pulputa yli. Olkoon jokainen tässäkin kirjassa kuvailtu hirmuteko muistutus siitä, että meillä itsellämme on mahdollisuus valita toisin. Kuten espanjalainen filosofi George Santayana totesi kuolemattomassa lausahduksessaan: ”Ne, jotka eivät muista menneisyyttä, ovat tuomittuja toistamaan sitä.”

* * *

John Wayne Gacy oli hermostunut. Jatkuvan tarkkailun paine alkoi näkyä hänen ulkomuodossaan. Pyylevän ja rotevan 36-vuotiaan miehen parta oli ajamaton, hiukset sotkuiset ja silmistä paistoi väsymys.

Joulukuun 20. päivän iltana Gacy ajoi autolla asianajajiensa luokse keskustelemaan nostamastaan siviilikanteesta. Toimistoon astuessaan hän oli silmiin nähden ahdistunut. Gacy pyysi rauhoittavaa lasillista, ja asianajaja Sam Amirante kaatoi molemmille siivun Seagram-viskiä. Käänteentekevän yön aikana viskiä kului enemmänkin, kun murtunut Gacy päätyi pöhnässä paljastamaan asianajajilleen kaiken.

Sam Amirante on kertonut, että tuo yö muutti nuoren puolustus-asianajan uran ja maailmankuvan täysin. Gacy aloitti kertomalla, että on ollut monen ihmisen tuomari, valamies ja teloittaja. Nyt hän tahtoi olla tuomari, valamies ja teloittaja myös itselleen. Amirante kysyi: ”Mitä sinä tarkoitat?” Sydän alkoi hakata rinnassa tuhatta ja sataa, eikä hän ollut varma, halusiko kuulla vastausta.

Seuraavana päivänä poliisit rikosteknisine tutkijoineen saapuivat Gacyn tyhjään kotiin oikeuden myöntämän toisen etsintäluvan kanssa. He huomasivat heti, että Gacy oli kotoa lähdettyään sammuttanut kellaripumpun, minkä seurauksena talon alla oleva ryömintätila tulvi vettä. Talon alaphajaan rakennettu ryömintätila oli tyyppillinen ratkaisu yhdysvaltalaisissa kodeissa, joihin ei ollut kustannustehokasta tai käytännöllistä rakentaa täysimittaista kellarria. Ryömintätila on maan ja talon ensimmäisen kerroksen lattian väliin jäävä tila, joka mahdollistaa rakennuksen tarkastukset ja huoltotyöt. Tilassa ei aikuinen ihminen mahdu seisomaan, vaan yleensä sen korkeus on enintään metrin verran.

Gacyn kodin ryömintätila oli 8,6 kertaa 11,6 metrin kokoinen. Kun poliisit olivat saaneet kellaripumpun jälleen käyntiin, vesi alkoi poistua tilasta ja 15 minuutin päästä se oli kuiva. Sillä aikaa tutkijat olivat löytäneet autotallista ja pihavajasta useiden nuorten miesten henkilökohtaisia esineitä ja lompakoita, joissa oli henkilöllisyystodistuksia. Ei ollut todennäköistä, että miehet olisivat jättäneet tällaisia tavaroita vapaaehtoisesti Gacyn kotiin.

Veden poistuttua ryömintätilasta rikosteknikko Daniel Genty pudotautui talon alle mutaan. Ryömintätilan korkeus oli reilusti alle metrin. Gentyllä oli mukanaan pieni lapio ja kannettava työvalo. Teknikko ryömi nelinkontin talon eteläseinää kohti. Talon kaakkoiskulmassa hän huomasi kaksi pitkää painauma, jotka olivat vajaat kaksi metriä pitkiä ja ihmisen levyisiä, noin haudan kokoisia. Yhdessä kohdassa Genty huomasi pieniä lammikoita, joista yksi oli samea ja väritykseltään tumman violetti. Kahdessa lammikossa kuhisi satoja pieniä punaisia matoja.

Tutkittuaan ryömintätilan yleisnäkymää Genty alkoi kaivaa. Hän polvistui, otti niin tukevan asennon kuin matalassa tilassa vain oli mah-

dollista ja työnsi lapionsa syvälle maahan epäilyttävältä näyttävään kohtaan. Saman tien ryömintätilaan levisi sietämätön mädäntynyt haju.

Jo toisessa lapiollisessa maata Genty huomasi valkoista rasvaista ainetta, joka muistutti hieman silavaa. Se oli henkirikoksia tutkineelle miehelle tuttua ainetta, ruumisvahaa. Ruumisvahaa kehittyy ruumiin rasvaksi osiin, jos ruumis on kuoleman jälkeen sopivan viileissä ja suhteellisen hapettomissa olosuhteissa. Vaha on pysyvää ainetta ja estää ruumiin mätänemismuutokset, minkä seurauksena ruumis voi säilyä hyvässä kunnossa vuosikausia. Ruumisvahan muotoutuminen vaatii kuitenkin vähintään vuoden, joten se ei voinut kuulua vastikään kadonneelle pojalle, Robert Piestille.

Tässä vaiheessa rikosteknikon päässä lienee pyörinyt monenlaisia synkkiä ajatuksia. Gacy saattoikin olla vastuussa useammasta kuin yhdestä murhasta, pitkältä ajalta. Sitten Genty löi multaan ja osui johonkin kovaan. Hän kaivoi maan alta esiin ihmisen käsivarren luun. Se ei toden totta voinut kuulua pojalle, joka oli ollut kadoksissa vasta hie- man yli kymmenen päivää.

Genty huusi saman tien yläkerrassa olevalle tutkinnanjohtajalle, Kozenczakille: ”Pidätä hänet! Murhasta!” Kozenczak ei ollut varma kuulemastaan, joten hän huusi perään: ”Toistaisitko?” ”Löysin yhden”, Genty huusi. ”Onko se Piest?” ”Ei. En usko. Se on ollut täällä jo kauan.”

Nyt oli selvää, että kaikki tutkinnan paukut olisi kohdistettava John Wayne Gacyn talon lattian alla olevan ryömintätilan kaivamiseen. Lisää rikosteknikkoja laskeutui lattian alle ja alkoi kaivamaan. Hyvin pian ryömintätilasta löydettiin kätkeytyneenä muun muassa ihmisen ruumiin polvilumpio ja muita jalkojen luita.

Genty lausui kollegalleen kylmävät sanat: ”Tämä paikka taitaa olla täynnä lapsia.”

II

Kun ryömintätilasta urakoitsija John Wayne Gacyn talon alta alkoi joulukuussa 1978 paljastua alaikäisten ruumiiden osia, erään paikallisen nuoren miehen, Jeffrey Rignallin, kokemukset nousivat laajasti mediaan. Kävi ilmi, että Rignall oli jo aiemmin tehnyt Gacysta ilmoituksen poliisille, tultuaan miehen pahoinpitelemäksi. Poliisi ei ollut ottanut häntä tosissaan.

Seksuaalivähemmistöjen asema yhteiskunnassa oli 1970-luvun Yhdysvalloissa hyvin erilainen kuin tänä päivänä. Tilanne oli paranemassa, mutta asenneilmasto seksuaalivähemmistöjä kohtaan oli edelleen pen-seä. Yhtäältä jo vuonna 1962 juuri Illinoisista oli tullut Yhdysvaltojen ensimmäinen osavaltio, jossa homoseksuaaliset teot poistettiin rikos-laista ja vuonna 1973 Amerikan psykiatriyhdistys oli poistanut homo-seksuaalisuuden tautiluokituksesta. Toisaalta asenteiden ja rakenteiden muutos oli hidasta, mikä näkyi esimerkiksi siinä, että vielä 80-luvullekin tullessa poliisi saattoi häiritä homoseksuaalien kokoontumisia tai jät-tää tutkimatta homojen välisiä konfliktitilanteita.

Jeffrey Rignall asui naisystävänsä kanssa Chicagon laitamalla. 26-vuotias Jeffrey identifioitui biseksuaaliksi. Vaikka hänen suhteensa naisystävänsä olikin läheinen, hän piti enemmän seksistä miesten kanssa.

Maaliskuisena myöhäisiltana vuonna 1978 Jeffrey oli kävelemässä kotoaan paikalliseen homobaariin Illinoisin Rosemontissa. Oli kylmä ja Jeffrey oli juuri riidellyt naisystävänsä kanssa. Hän halusi mennä het-keksi tuulettumaan, nauttimaan yhden juoman ja pohtimaan asioita. Jeffreyä kävellessä kohti ravintolaa suuri musta Oldsmobile-auto ajoi kävelytielle ja esti Jeffreyä kulun eteenpäin. Kuski avasi ikkunan ja kysyi: ”Hei, miten olet saanut noin hyvän rusketuksen?”

”Palasin juuri Floridasta”, Jeffrey vastasi.

Kuullessaan komean nuoren miehen olevan matkalla homobaariin auton kuski, 36-vuotias John Wayne Gacy, lupasi antaa kyydin. Autoon päästyään Gacy tarjosi Jeffreyille rauhoittavan jointin. Mielestään Jeffrey arvioi Gacyn olevan harmiton lähiössä asuva perheenisä, jonka oli vaikea hyväksyä homoseksuaalisia mieltymyksiään ja joka ajeli Chicagossa homojen suosimissa lähiöissä seuraa etsimässä. Hänenlaisiaan kaksoiselämää eläviä kaappihomoja Jeffrey oli tavannut näillä seuduilla usein. Automatka alkoi tavanomaisella rupattelulla. Sitten aivan yhtäkkiä, kun miehet olivat ajamassa kohti baaria ja Jeffrey oli vastaanottamassa toista sätkää, hän tunsi märän rätin kasvoillaan. Gacy pysäytti auton ja painoi kloroformilla kyllästettyä tiskirättiä Jeffreyyn kasvoille.

Kun Jeffrey palasi lopulta tajuihinsa, hän heräsi alastomana Gacyn kotoa. Hänen kätensä ja päänsä oli kiinnitetty jonkinlaiseen itse tehtyyn puiseen häpeäpaaluun, ja myös jalat oli sidottu. Gacy seisoi Jeffreyyn edessä alasti masturboiden ja selittäen rauhallisesti, että hänellä on tilanteessa kaikki valta. Hän voisi tehdä Jeffreyille mitä vain haluaisi, milloin vain haluaisi ja miten vain haluaisi. Sitten Gacy pahoinpiteli ja raiskasi Jeffreyä erilaisin julmin tavoin ja lopulta saattoi hänet uudelleen tajuttomaksi kloroformin avulla.

Jonkin ajan kuluttua Jeffrey heräsi uudelleen puistosta läheltä sitä paikkaa, jossa Gacy oli ottanut hänet kyytiinsä. Hänen housujaan ei ollut laitettu kunnolla kiinni, ja hän tunsi joka puolella kehoaan sitämätöntä kipua. Hänen kasvonsa olivat pahasti ruhjeilla ja hän vuosi verta eri paikoista. Jeffrey pääsi viimeisin voimin takaisin kotiin naisystävänsä luo. Naisystävä vei Jeffreyyn heti sairaalaan, jossa tämä vietti seuraavat kuusi vuorokautta. Sairaalassa Jeffrey kertoi kaiken paikalle hälytetyille poliisille. Hänen vammansa saatiin todennettua monipuolisesti lääketieteellisin keinoin.

Poliisi oli skeptinen Jeffreyyn tarinaa kohtaan. Hänelle sanottiin jo sairaalassa, ettei poliisi voisi tehdä mitään niillä tiedoilla, joita Jeffrey pystyi kertomaan. Poliisin mukaan kaupungissa oli tuhansia saman-

kaltaisia autoja eikä mikään Jeffrey havainto auttaisi löytämään tekijää. Jeffrey ei luovuttanut, vaan jatkoi omia tutkimuksiaan ja yritti saada selville tekijän rekisterinumeron. Huhtikuussa Jeffrey ystävineen havaitsikin Gacyn auton, seurasi sitä Gacyn kotiin ja kertoi rekisterinumeron poliisille.

Asemalla poliisit kysyvät Jeffreyilta suoraan, oliko hän homo. Jeffrey vastattua kysymykseen rehellisesti yhteistyö päättyi siihen paikkaan. Kun Gacy oli rekisterinumeron perusteella tunnistettu, asiaa tutkiva poliisi ja osavaltion avustava syyttäjä kertoivat Jeffreyille, että Gacy ei voisi olla tekijä. Hän oli mallikansalainen. Selvästikin poliisi luotti enemmän urakointiyrittäjään kuin kruisailevaan homoon.

Poliisi palasi Rignallin tapaukseen vasta vuonna 1978, kun Gacysta oli tullut pääepäilty nuoren Robert Piestin katoamisessa. Rignallin kokemusten noustua mediaan lukuisat muutkin nuoret miehet kertoivat julkisuuteen siitä, miten Gacy oli ahdistellut, raiskannut ja kiduttanut heitä, sekä siitä, miten Chicagon poliisi ei ollut ottanut näitä tapauksia vakavasti.

Ei voi olla ajattelematta: mitä jos. Mitä jos poliisi ei olisikaan ylenkatsonut tapauksia holtittomien homojen välisinä kiistoina, joihin on turha tuhlata resursseja. Miten monta kuolemaa sarjamurhaajien käsissä olisi voitu estää, jos poliisi olisi ottanut nuorten seksuaalivähemmistöihin kuuluvien miesten kokemukset vakavasti?

Varhain aamulla 21. joulukuuta 1978, tunnustettuaan noin kolmenkymmenen ihmisen murhan luottamuksella asianajajalleen Sam Amirantelle, Gacy oli sekavassa tilassa. Hän oli nukahtanut kesken päihtyneen tunnustuksensa. Amirante oli soitellut läpi verkostojaan ja saanut varattua ajan psykiatrille heti aamusta kello 9. Herättyään aamulla asianajajansa sohvalta Gacy pyöritteli päätään ja totesi, että ei voi nyt ajatella asiaa, koska hänellä on asioita hoidettavanaan. Asianajaja neuvoi, että psykiatrin tapaaminen olisi nyt Gacylle parasta, mutta tämä ei ottanut neuvosta vaarin vaan lähti sekavassa tilassa matkoihinsa.

Gacyn viimeiset hetket vapaana olivat sumuiset. Heti ensimmäisenä hän oli ajanut paikalliselle huoltoasemalle. Autoa tankatessaan

hän oli ojentanut huoltoaseman työntekijälle pienen pussillisen marihuanaa ja todennut: ”Loppuni on tulossa. Nämä tyypit aikovat tappaa minut.” Huoltoaseman työntekijä oli antanut huume pussin Gacya varjostaneelle poliisille, joka oli edelleen jatkanut Gacyn seuraamista. Viimeisimpinä vapauden hetkinään Gacy oli käynyt Maryhillin kato-lisella hautausmaalla, jonne hänen isänsä John Stanley Gacy oli hau-dattu vuonna 1969.

Gacyn ajaessa päättömästi paikasta toiseen etsivät valmistelivat hakemustaan toisen etsintäluvan saamiseksi. Kun varjostava poliisi raportoi asemalle Gacyn sekavasta käytöksestä, poliisit pitivät itse-murhan riskiä todellisena ja päättivät pidättää Gacyn kannabiksen hallussapidosta. Poliisin kerrottua pidätetylle aikeistaan tutkia miehen talon ryömintätilaa, Gacy totesi hätäntyneenä, että ryömintätilassa on yhden nuoren miehen ruumis, koska hän joutui tappamaan tämän itsepuolustukseksi.

Varhain aamusta 22. joulukuuta 1978 poliisi kuuli virallisesti John Wayne Gacya, jonka talon alta oli löydetty ainakin neljän ihmisen ruumiin kappaleita. Kiinniotetun pidätyskuvissa Gacy näyttää väsy-neeltä. Hänen turvonneiden kasvojensa ilme on lasittunut, ja monien mielestä kuvassa näkyvä mies on joko mielisairas tai huumeiden vai-kutusten alla. Poliisikuulemisen aamun tunnistuskuvassa Gacylla on pirullisen poissaoleva hymy, aivan kuin hän vitsailisi valokuvaajalle vähättelevään sävyyn.

Ensimmäisessä poliisikuulemisessa Gacy kertoi vapaaehtoisesti tappaneensa noin kolmekymmentä ihmistä, mutta hän ei ottanut teoistaan vastuuta, vaan antoi ymmärtää, että hänellä on neljä eri per-soonallisuutta. ”On neljä eri Johnia”, Gacy kertoi häntä kuulusteleville etsiville. ”En tunne heistä kaikkia.” Myöhemmissä kuulemisissa Gacy väitti, että hänen neljä persoonallisuuttaan ovat ahkera ja tunnollinen urakoitsija, kloveni, poliitikko ja paha poliisi Jack Hanley. Jack oli pahis, joka inhosi homoja ja oli vastuussa ryömintätilasta löytyneistä ruu-miista. Gacy siis pohjusti näissä kuulemisissaan oikeudessa myöhem-min käyttämänsä puolustusta eli mielenvikaisuuteen vetoamista.

Jakautuneeseen persoonallisuuteen vetoaminen ei ollut Gacyn aikana uusi keksintö. Vuonna 1957 kaksi amerikkalaista psykiatria julkaisi bestselleriksi nousseen romaanin *Eevan kolmet kasvot*, jonka pohjalta tehtiin samanniminen, sittemmin Oscar-palkittu elokuva. Tarina perustui oikeaan potilastapaukseen naisesta, jolla oli kolme eri persoonallisuutta. Kirja ja elokuva lisäsivät merkittävästi kansan tietoisuutta monipersonahäiriöstä, joka tunnetaan nykyään dissosiatii-visena identiteettihäiriönä. Tarinan julkaisun jälkeisinä vuosina monipersonahäiriön diagnoosit lisääntyivät merkittävästi. Tämän jälkeen jakautuneeseen persoonallisuuteen vedottiin Yhdysvalloissa useita kertoja oikeudessa puolustuksena, mutta pääsääntöisesti sitä ei ole pidetty riittävänä perusteena syyntakeettomuudelle. Lisäksi oikeuden näkökulmasta häiriön objektiivinen todentaminen on vaikeaa ja sen näyttelemisen riski liian suuri.

Yhtä kaikki kontrasti nyt pidätetyn sekavan murhaajan ja aiemmin hyvämaineisena tunnetun Gacyn välillä oli melkoinen. Gacy oli muuttanut Chicagon lähiöalueelle Norwood Parkiin noin seitsemän vuotta ennen pidätystään vuonna 1971. Istuttuaan vankilatuomionsa Iowassa hän oli halunnut aloittaa uuden elämän. Äiti oli avustanut talon hankinnassa. Asiakirjat Gacyn sodomiatuomiosta oli salattu, ja miehellä oli hieno mahdollisuus uuteen alkuun.

Vuonna 1971 Gacy oli perustanut yrityksen nimeltään PDM Contractors. Lyhenne PDM tuli englannin kielen sanoista ”Painting, Decoration and Maintenance” eli ”maalaus, sisustus ja huolto”. Alkuun Gacy työskenteli päivät varsinaisessa ammatissaan eli kokkina, illat hän pyöritti yritystään. Vuoteen 1973 mennessä yrityksellä oli jo niin paljon remontointi-, huolto-, asennus- ja maisemointitöitä, että Gacy pystyi lopettamaan kokin hommat ja heittäytymään yrityksensä varaan. Kiire oli niin kova, että pahimmillaan Gacy teki 16-tuntisia työpäiviä. Pidätysvuonna 1978 PDM-yrityksen vuosittainen liikevaihto oli yli 200 000 dollaria ja se työllisti useita nuoria miehiä.

Menestyneen yritystoiminnan ohella Gacy oli ollut yhteisönsä aktiivinen jäsen. Hän tuli tunnetuksi ystävällisenä naapurina, joka lai-

nasi tarvittaessa työkaluja ja teki lumitöitä ilmaiseksi hyvää hyvyytään. Hän oli todellinen seuramies, joka järjesti vuosittain suosittuja kesäjuhlia, joihin osallistui parhaimmillaan jopa 400 ihmistä, mukaan lukien paikallisia poliitikkoja ja yrityskumppaneita. Gacy oli itsekin aktiivinen paikallispolitiikassa demokraattipuolueen jäsenenä. Aluksi hän tarjoutui yrityksensä nimissä siivoamaan maksutta puolueen tilat, mutta lopulta hänet jopa nimitettiin demokraattipuolueessa piirinsä puheenjohtajaksi. Toukokuussa 1978 tapahtui Gacy'n symbolisesti merkittävin poliittinen saavutus. Tuolloin hän pääsi surullisenkuuluiseen yhteiskuvaan Yhdysvaltojen presidentin Jimmy Carterin puolison Rosalynn Carterin kanssa. Gacy oli vastuussa Chicagossa järjestettävästä jokavuotisesta Puolan perustuslain päivän paraatista. Kuvassa Gacylla on rinnassaan S-pinssi, joka ilmaisee, että salainen poliisi on tehnyt turvallisuusselvityksen ja antanut henkilölle erityisluvan olla paikalla. Edustuskuva ensimmäisen naisen kanssa on otettu kuusi vuotta Gacy'n ensimmäisen murhan jälkeen ja seitsemän kulkautta ennen pidätystä.

Osana yhteisötoimintaansa Gacy oli kehittänyt itselleen kaksi pellehahmoa eli Pogo- ja Patches-nimiset klovnit. Hän kuului paikalliseen hyväntekeväisyysjärjestöön, jonka jäsenet esiintyivät maksutta varainkeruutapahtumissa ja sairaalahoidossa olevien lasten luona. Molemille pellehahmoilleen Gacy kehitti omat puvut ja kasvomaalaukset. Pellet edustivat vastakkaisia tunnetiloja: Pogo oli iloinen pelle, mutta Patches vakava ja surumielinen. Yksi hyytävä hetki Gacy'n pidätykseen johtavassa tapahtumaketjussa koettiin, kun neljä päivää ennen pidätystään Gacy kutsui häntä seuranneet poliisit ravintolaan syömään. Ruokailun aikana Gacy kertoi yritystoiminnastaan, ihmissuhteistaan ja klovniesiintymisistään. Yhdessä kohtaa keskustelua Gacy sanoi etsiville: ”Tiesittekö, että klovnit pääsevät murhasta kuin koira veräjältä?”

Ensimmäistä poliisikuulustelua seuraavana aamuna Gacy'n kodin edustalla parveili väkeä. Paikalla oli useita poliisiautoja ja yli 30 poliisia. Mukana oli lainvalvojia ainakin kolmesta eri poliisiorganisaatiosta, ja totta kai iso määrä kiinnostuneita toimittajia ja sivullisia. Oltiin alku-

taipaleella Yhdysvaltojen historian pahimpiin kuuluvan sarjamurhaajan päärikospaikan tutkinnassa.

Paikan päällä toimittajat koettivat kilvan löytää haastateltavia, jotka osaisivat kertoa, kuka John oli miehiään. Yksikään haastateltu naapuri ei voinut uskoa, että heidän naapurustossaan on vuosia elänyt murhaaja. Ei varsinkaan, että kyseessä oli ystävällinen, seurallinen ja yhteisökeskeinen John Gacy. Naapurit toisensa jälkeen kertoivat median edustajille, miten John oli aurannut heidän pihateitään lumesta, kätellyt pihallaan tärkeitä poliittisia vaikuttajia ja vierailut vapaa-ajallaan viihdyttämässä sairaita lapsia klovnina.

Samaan aikaan poliisihaastattelussa Gacy piirsi poliiseille ulko-muististaan karttaa. Poliisit halusivat tietää, minnepäin ryömintätilaa tarkalleen hän oli uhrejansa haudannut. Kartta oli yksityiskohtainen, ja siihen Gacy merkkasi mustalla pystyviivalla haudat, joista poliisien kannattaisi kaivaa. Gacy'n piirrettyä kartan hänen päänsä painui nopeasti kohti rintaa, kädet putosivat nyrkeissä sivuille ja huone hiljeni. Hetkisen kuluttua paikalleen jäähmettynyt Gacy alkoi heilutella päätään ja katseli hämmentyneenä huoneessa olevia poliiseja: ”Mitä tapahtuu?” Hän kysyi. ”Piirsikö Jack teille kartan ryömintätilasta?”

Seuraavan kolmen viikon aikana talon ryömintätilasta kaivettiin esille 26 alaikäisen pojan ja nuoren miehen ruumiit. Muualta tontilta löydettiin kolme ruumista. Löydetyt ruumiit laitettiin ruumissäkkeihin ja jokaiselle annettiin löytämisjärjestyksen mukainen numero. Ruumiiden esiin kaivaminen on ollut työtehtävä, jollaista kokeneinkaan rikospaikkatutkija ei osaa kuvitella todellisuudessa tapahtuvaksi. Ruumiit löytyivät eri paikoista, eri tavalla haudattuna. Esimerkiksi sikiö-asennossa olevalla ruumiilla numero seitsemän oli suussaan suukapula, johon hän oli luultavasti tukehtunut, ja ruumiilla numero kahdeksan oli yhä kaulassaan kuristamisen jäljiltä kiristysside. Kaikkien talon alta löytyneiden ruumiiden hajoamisprosessi oli jo pitkällä, ja aikansa rikostutkimusmenetelmillä oli tunnistamisen kannalta tärkeintä löytää mahdollisimman kattavasti uhrien hampaistoja. Hampaiden perusteella pystyttiinkin lopulta tunnistamaan 23 uhria. Tark-

kojen tutkimusten ja kaivausten jälkeen Gacyn talo lopulta vuoden 1979 huhtikuussa purettiin.

Kadonnutta Robert Piestiä Gacyn talosta tai tontilta ei löytynyt. Vasta huhtikuussa 1979 Des Plaines -joen viertä kulkenut mies löysi joen varrella oleviin juuriin kietoutuneen, osittain hajonneen ruumiin. Hampaiden perusteella se tunnistettiin Robin ruumiiksi.

Ruumiinavauksessa paljastui, että Robin kurkusta oli hänen vielä elossa ollessaan työnnetty alas suuret määrät tunnistamatonta paperinkaltaista materiaalia, mikä oli saanut hänet tukehtumaan. Kuulusteluissa Gacy myönsi Robin tulleen hänen luokseen apteekista katoamisen iltana. Gacy oli kysynyt Robilta, onko mitään, mitä hän ei tekisi oikeasta rahasummasta. Rob oli vastannut olevansa ahkera työntekijä. Lopulta Gacy oli kahlinnut Robin ja todennut: ”Minä raiskaan sinut, etkä sinä mahda asialle yhtään mitään.” Gacyn kertomukset tapahtumien jatkosta vaihtelivat eri kuulusteluissa, mutta joen varrelta löytynyt ruumis kertoo omaa tarinaansa tapahtumien julmuudesta. Saman joen varrelta löydettiin myös kolmen muun Gacyn uhrin ruumiit.

Kaiken kaikkiaan Gacyn uhrien määräksi saatiin vahvistettua 33 nuorta poikaa ja miestä. Heidän ikänsä vaihtelivat 14 ja 21 vuoden välillä. Uhreista viisi on edelleen tunnistamatta.

Ruumis numero yhdeksän paljastui Gacyn ensimmäiseksi murhaksi. Murhaa oli edeltänyt ainakin kaksi paljastunutta häirintätapausta. Vain joitain kuukausia sen jälkeen, kun Gacy oli aloittanut uuden elämän Norwood Parkissa, hän oli alkanut viettää aikaa Chigacon merkittävimmällä Greyhoundin linja-autoasemalla. Clark- ja Randolph-katujen risteyskohdassa sijaitseva asema kuului maailman vilkkaimpiin. Sen kautta kulki päivittäin tuhansia ihmisiä. Moni haavoittuvaisessa asemassa oleva nuori saapui suureen kaupunkiin juuri tämän aseman kautta. Ylipäänsä 70-luvulla oli juna- ja linja-autoasemilla kulkevilla suuri vaara joutua ihmis- ja seksikaupan uhriksi.

Linja-autoasemalla Gacy oli tarkkaillut nuoria miehiä houkutelukseen heitä luokseen. Hän oli vielä ehdonalaisessa Iowan vankeustuomiosta, kun helmikuussa 1971 eräs teinipoika teki rikosilmoituksen